

MESARSKI LIST

Stručni list za mesarski i kobasičarski obrt.

Izdava: Konzorcij Mesarski List, Št. Vid nad Ljubljano. — Predstavnik i odgovorni urednik Grudnik Rudolf, Dravlje 103 (Tel. 22-89). Tiskarna „Slovenija“ v Ljubljani. Predstavnik Albert Kolman, Ljubljana, Celovška cesta 61.

Izlazi mjesečno. — Uprava Dravlje 103, p. Št. Vid nad Ljubljano. Tel. 22-89. Oglasi po cjeniku. — Pretplata za čitavu godinu 30 Din.

Mesari i kobasičari

U posljednjem broju priložili smo Vam položnice za doznaku Din 30 u ime pretplate za godinu 1933. Molimo Vas učtivo, da oni, koji još niste doznali istu, učinite to odmah jer bi u protivnom slučaju ne mogli kod nagradnog vučenja Vaš broj uzeti u obzir.

Od kolike je važnosti »Mesarski List« za mesarski i kobasičarski stalež, ne trebamo na ovome mestu objašnjavati jer ste se osobito ove godine mogli obraćati iz svih krajeva redom raznim pitanjima i molbama za savetovanja za kalkulacije ispred suda i to radi nepravda koje se dešavaju jednako tako i drugome drukčije.

Za sve to bio je »Mesarski List« tu. Svatko je dobio pošten odgovor ili zaštitu te utehu, jelite! Budite svesni toga da Vam je put do cilja samo Vaš »Mesarski List«. Iz tog razloga posluživajte se istog svi vernije te se pouzdanjem nani obraćajte. Zna se, Vaša čast jeste, da se najprije svi pretplatite i tek posle ćete se opravdano moći obraćati za savetovanja na nas. U buduće onima, koji neće imati plaćenu pretplatu, nećemo odvrćati na dopise, jer svatko neka bude svestan što uprava postoji isključivo od pretplate ne pak od savetova, kalkulacija, posredovanja itsl. onima, koji ni Din 30 godišnje pretplate ne šalju. Koji pak ni tih Din 30 ne mogu slati, držimo o njima, da im svi naši dobri saveti neće položaja poboljšati. Prema tome takvim, koji ne plaćaju godišnje Din 30, savetujemo, da se nama ne obraćaju u slučaju potrebe. Vama pak, koji budete platnici pretplatnici, mi ćemo rado biti na raspolaganje. Samo nam za odgovor priložite u znamkama za kovertu, papir i frankaturu da nećemo još ovo mi podnositi. Ne zaboravite da, što jači red pretplatnika, to jača će da bude obrana Vaših vlastitih interesa.

Od velike je pak važnosti i to, da kad ste pretplatnik »Mesarskog Lista«, primite od tvrtke R. Grudnik, mesarske poštrepštine, Ljubljana—Dravlje na sve naručbe 5% pretplatničkog popusta ovako da skoro za svaku malu naručbu imate onih Din 30 već vraćenih. Kod kojekakvog stroja pak se Vam povratu pretplatu čak 5—10 puta. Mnogokoji mesar je već rekao: Ta nemam vremena čitati! No, Vaši šegrti i pomoćnici će u nedeljama i svetkovinama imati stručnu obuku te je od velikog značenja za Vas samoga kad Vaše osoblje čita stručni list umesto romana, pošto stručno štivo je naročito za šegrtu osobito potrebna duševna hrana. S toga, majstori, Vaš stručni glasnik kao i I. Jugoslovenska mesarsko-kobasičarska stručna knjiga u nijednoj mesarskoj kući ne sme manjkati ako hoćete Vaše šegrtu savesno izučiti. Inače pak već ponos mesara ne sme dopuštati da ne bi imao u mesarskoj kući »Mesarski List«. Bar je ipak najveći ponos mesara naš jedini »Mesarski List«, kojeg imamo već 5 godina. Da ćete za redovito dobiti, ispunite odmah položnicu te ju predajte na poštu sa onim malenkosnim iznosom Din 30. Ko pak položnice više nema neka nam piše. Šaljemo mu ju odmah. Ili neka nam šalje novac doznačnicom možno i u markama (znamkama) u listu u iznosu vrednosti od Din 30.

Dakle, svi gg. mesari, kobasičari i pomoćnici te šegrti, poredite se ponosito i časno u red savesnih za svoj zanat kao pretplatnici svojeg »Mesarskog Lista«. Vaša poslovica i Vaša

sreća te Vaša budućnost bila je, jest i bit će samo »Mesarski List«. Pretplatite se odmah da dodje Vaš broj u vreću još 27. decembra ove godine. Možda ćete i Vi biti tako sretni da dobiti jedan zgoditak od Din 120 ili čak Din 2.600, kao prošle godine g. Kralj, mesar, Zagreb, pretprošle godine g. Golob, mesar, Trbovlje, koja obadva sta primila za Din 30 pretplate odmah po Din 2.600 vraćenih i još na stotinu drugih ovakvih. Nemojte zakasnuti sa pretplatom na našu poslednju napomenu. Samo malo ima još vremena. Mi pak Vas pozdravljamo i klićemo: Svoji k svojim. Do vidjenja u redu pretplatnika, o novoj godini pak radosnu novost — Vam javljamo, koji su najsretniji odnosno koji dobiju nagradu.

Uprava i Redakcija.

Uvažavajte

pravilni metod opomenjuju

za ojačanje Vaših živaca!

Jeste li već приметili kod sebe naredne smetnje, koje se pojavljaju delimično ili zajedno te opomenjuju na bližuću se živčanu slabost!

Preosetljivost, drhtanje, nemir, plaš, kucanje srca, omamica, bolovi u glavi, nesan, neraspoloženje, tužnost, plač, osetljivost za larmu, za smrad, naklonost ka upotrebljavanju mamila, te neumereno pušenje, žedja po alkoholu, trzanje trepavica, slabljenje pamćenja, polne smetnje ili prestanak polnog nagona, osorljivost, odljudnost te mnoge druge pojave, prozrokovane po prilično napadenim i oslabljenim živcima, koji su odmah potrebni okrepljenja.

Ovih pojava ne smemo prezreti, jer mogu inače nastupiti ozbiljne duševne smetnje kao na primer neuravnoteženost, brzo oslabljenje organizma te prebrza smrt.

Bez obzira na značaj Vaše nervoze pišite mi

jer sam spreman da Vam

besplatno te bez da bi platili poštarinu

razjasniti Vam laki metod, koji će doneti svakome radosnu te neočekivanu vest.

Ovaj metod jača Vaše živce, daje Vam veselje do života, srčanost, snagu za rad, što trebaju i lečnici. Mnogi ljudi su mi javili, da se osećaju kao novorođeni.

Sasma besplatno

šaljemo Vam ovu utešnu knjižicu, ako ju tražite dopisnicom. Ako ne možete pisati odmah, spremite ovu adresu:

Poštansko sabirno mesto: Ernst Pasternack
Berlin SO, Michaelkirchplatz 13, Abt. 922.

Pozivajte se na oglas u »Mesarskom Listu«.

Svim mesarskim i kobasičarskim udruženjima Jugoslavije.

Povodom prinudnog organiziranja slobodni smo obratiti se do Vaš pitanjem, hoćete li i Vi prihvatiti naš »Mesarski List« kao Vaš zvanični glasnik udruženja i saveza. Do sada prihvatilo je već više udruženja i banovinskih saveza ovu odluku a to zbog toga, što su pojedine organizacije preslabe (prešibke) da bi mogle izdavati svoj časopis a savez pak bez saveznog glasnika ne može uspešno posloovati.

Iz tog razloga očekivamo i sa Vaše strane za godinu 1933 istotakvu odluku odnosno rešenje. Uveta su sledeći: List ćemo izdavati, ako se savezi zato odluče, osim slovenački tako isto i srbohrvatski te dalje u ćirilici a za slučaj potrebe na nemačkom i mađarskom jeziku i to zajedno, ako bude nad 600 naručnika za svaku vrst. Kao mesečnik stajati će Din 40, kao 14-dnevnik pak Din 80 te bi se savez morao obavezati prilikom skupljanja članarine prikupiti i ovaj iznos odnosno ga inkasirati te nam jamčiti za plaćanje pretplate svih članova saveza. Savez pak će imati za sve svoje objave, dopise, izvešća itsl. list besplatno na raspoloženju.

U koliko ste spremni da se odlučite za glasnik, mi Vas molimo izvešća te saopćenja o broju članova odnosno Vaših pristalica. Osim toga trebamo pak primedbu, na kojem jeziku i koliko primeraka »Mesarskog Lista« bi želeli. Za slučaj potrebe šaljeno Vam našeg delegata prilikom održavanja Vaše glavne skupštine.

U našem poslednjem izdanju doneli smo skoro sve mesarske potreštine u slikama te označene brojevima. Pod istim brojem može svatko naručiti gdegod sve, što mu je potrebno.

U današnjem broju pak objavljujemo ka poslednjem izdanju cene onako, da svatko, kad si želi naručiti nešto iz našeg poslednjeg izdanja gde god bilo, može lahko razvideti tačne cene svih predmeta i potreština. Pretplatnici, koji imaju list plaćen za jednu godinu unapred i za jednu godinu natrag, primaju na dole navedene cene 5% pretplatničkog popusta za svaku naručbu. To pak samo kod tvrtke Grudnik, d. z o. z., Ljubljana—Dravljje, pošta Št. Vid nad Ljubljano, telefon br. 22-89. Katalog, koji je bio štampan u našem poslednjem izdanju, kao i cenik, kojeg danas objavljujemo, odnosi se isključivo samo na tvrtku Grudnik te neka naše izdanje br. 10 od 25. novembra 1932 služi svima kao katalog, naše današnje izdanje pak kao cenik ka katalogu za godinu 1933.

Naručivajte sve mesarske potreštine kod tvrtke Grudnik, koja je jedino domaće poduzeće te vrste i Vam nudi 5% pretplatničkog popusta.

TVRTKA GRUDNIK, MESARSKE POTREPŠTINE, DRAVLJE PRI LJUBLJANI

obvešća sve gg. mesare i kobasičare, da je odlučila zbog današnje novčane krize i općih plaćalnih poteškoća svim svojim mušterijama dobavljati strojeve, opremu za mesnice, klaonice te opće mesarske potreštine itsl. na taj način, što će svatko moći svaki račun platiti štedioničkom ili bankovnom uložnom knjižicom. To je za svakoga vanredna pogodnost naročito u sadašnjim vremenima, kad novčani zavodi ne izplaćuju gotovine prema potrebi i želji uložnika.

Ove pogodnosti možete se poslužiti te usprkos pomanjkanju novca primite, što trebate za svršavanje zanata. Ne promašite ovu vanrednu pogodu. Obratite se odmah našoj tvrtci, javite nam, šta i koliko trebate odnosno želite te, u kojem imate novčanom zavodu kredit ili ulog na što Vam odmah stavimo dotičnu ponudu.

Ova plaćalna pogodnost dodje pak u obzir samo kod naručba od Din 3000 na više.

Istovremeno javljam da sam konstruirao jedan sasvim moderan potpun mesorezni stroj sistem RGD, Wolf br. 221a. Taj stroj ima promer ploče 10 cm te je po ovoj činjenici dovoljan za svaki mali ili veći obrat. Jer, on ima dosta veliki promer

ploče, zbog toga ne grije (pali) prst i seče na motorski pogon cirka 250 kg, na ručni pogon pak 150 kg na sat. Njime zaštedite mnogo vremena te patnje. Taj Wolf ima pak još mnogo drugih dobrih svojstava, na primer kroglično ležište, koje nosi sav pritisak, koji nastaje tvrdim pričvršćenjem noževa sa zaključnim obručem. Ako dakle pritegnete noževe još tako tvrdo stroj toga ne oseti u pogonu a je usprkos tome veoma lagan za pogon. Ima točak, koji je upotrebljiv na ručni i istovremeno motorski pogon. Za motorski pogon ima posebnu pouzdanu te praktičnu spojku, pomoću koje se motor jednim prihvaćenjem ili pritiskom spoji sa Wolfom ili pak se spoji bez da se motor zaustavi.

Stroj je vani i unutra lepo kalajsan te zbog toga potpuno higijenski. Konstrukcija kao izrada mu je silno jaka, masivna i solidna. Stroj nema nikakvih zubčanih točkova i radi toga potpuno tiho teče. Ovaj je za svakog mesara neophodno potreban. Dobi se za na sto za cenu 2800 Din ili sa stenskim nosiocem ovako da se montira na stenu, gde zauzme vrlo malo mesta, za 3200 Din. Dobi se i na stalku, da ga se montira na pod, za cenu 3600 Din.

Tom prilikom obraćamo osobito pažnju kobasičara na najbolji stroj gnečalica (kveč), sistem RGD br. 182. Takodje taj je u poslednje doba znatno poboljšan poglavitno radi toga, što je kao Wolf ceo vani i unutra kalajsan. Ovaj stroj dobiva se sa ručicom (kurbom) ili sa vintom za 1500 Din, sa običnim točkom za 1600 Din, sa točkom na motorski i zajedno ručni pogon za 1800 Din. Stenski nosilac za montiranje na stenu za taj kveč svoji 400 Din. Stalak za postavljenje odnosno za montažu na pod stoji 600 Din.

Onaj, koji tih strojeva još nema, neka se obrati našoj tvrtci i će ovako biti poslužen najboljim strojevima. Gornje cene razumevaju se za plaćanje odmah, na rate pak se cene povise za 20%. Pretplatnici »Mesarskog Lista« imaju pravo na 5% pretplatničkog popusta i to kod svih naručba.

Mi izradjujemo u pretežnoj većini sve iz jugoslovenskog materijala te istotako i jugoslovenskim rukama. Ko kod nas kupuje, taj pomaže domaću industriju, uklanja besposlicu te brani bespotreban istok našeg novca u inostranstvo. Povrh svega pak radi za blagostanje u otačbini Jugoslaviji. Radi toga kupujte svi samo kod domaće tvrtke i domaće proizvode. Tako imate i Vi sami Vaš opstanak od domaćina, ne pak od onih, koji novac izvoze u inostranstvo te time našu valutu štete i ako nehotimice. Pod poslovicom »svoji k svojim« preporuča se tvrtka Grudnik, Ljubljana—Dravljje, pošta Št. Vid nad Ljubljano.

Današnji broj

»Mesarskog Lista« slali smo svim mesarima, čije adrese su nam poznate, na ugled. Ko od Vas lista u toku osam dana ne vrati, smatrat ćemo ga kao pretplatnika, obaveznog plaćanju pretplate te ćemo mu prema tome slati list svakomesečno.

MESARI I KOBASIČARI!

DOLE SA PRLJAVOM KONKURENCIJOM!

U mnogim krajevima mesari su si povrh pritiska vlasti za sniženje cena još i sami upravo sramotno i smešno snizili cene ispod svake normalne mere. Kod mnogih pak je i će još imati ova prljava konkurencija samo slabe, ponekad i čak katastrofalne posledtke, zna se, prema zasluženju.

Naprotiv pak su se oni, koji su cene uzdržavali na razmernoj visini, učvrstili. Dali Vam se otvaraju oči? Jest! A mnogokome žalibože dočkan. Kako pak si konkurirate danas, kad je vreme povišenja cena? Dali ćete prodavati meso još uvek po tri, četiri i pet dinara? Sloge manjka, sloge! Radi toga neka se svi okupe oko svojeg stručnog glasnika »Mesarskog Lista«, pomoću kojega ćete barem jedanput postati složni.

Dragi drugovi!

Opozoravam sve drugove na to da se oklenemo našeg »Mesarskog Lista«, koji je zaista sasvim stručan te intenzivno sledi našim razmjerama i položaju, koji su svaki dan sve kritičniji. Uvijek nas poziva i uzbuđuje ka našoj staleškoj pobudi te napredku. Mi međutim to premalo uvažujemo te premalo cijenimo našeg vodju.

Naročito mi Hrvati znamo premalo o tome da imamo svoj stručni glasnik i si često po raznim inicijativama odaberemo kojekoli novine za naš savezni glasnik, kojeg si maloko može naručiti jer je naručnina čak nad Din 300 a još ništa stručnoga ne piše za nas. Konačno pak već uopće ništa vrednoga ne piše za mesare. Što drugo, još vrlo rado nam prerešetava naše cijene i tržišta neosnovano te stvara pogriješno mnijenje naroda, što je bilo i lani i letos često.

Stoga, drugovi, na prvoj glavnoj skupštini mi se odlučimo odriješito da postane »Mesarski List« naš oficijelni glasnik svih saveza i udruženja mesarskih obrtnika. Samo taj jedini je za nas i mi budemo pristalice i naručnici u prvom redu našeg stručnog časopisa, koji jedini štiti naše interese te ne živi pod nikakvim uplivom kao mnogokoje druge novine odnosno zavisi baš tako kao i »Mesarski List« od svojih naručnika, i svaki list pa bio makar najveći dnevnik. S našim stručnim glasnikom postanemo složni a u slozi je moć.

Mesarski Zdravo!

P. C., mesar, Zagreb.

NAJNOVIJA FINA ZIMSKA SALAMA.

Uzme se 38 kg najboljeg, dobro žila i loja oslobođenog mesa (vratovina ili trbušnjina ne sme da bude, a najbolje je od stegna), dva do tri dana otečenog govedjeg mesa. Dalje 30 kila pustog svinjskog mesa i 32 kila hiptne slanine, tvrde. Preporučivo je uzeti meso kao i slaninu od krmaka. Pusto, žila i masti oslobođeno svinjsko meso seče se kroz ploču sa rupicama od 6 mm, govedje meso pak kroz ploču sa rupicama od 3 mm (pratsajba). Sve to se dobro meša 15 minuta. Medjutim začini se sa dole navedenim mirodijama: 320 grama soli, 35 grama kalisalitra, 85 grama trsnog šećera, 210 grama sitno mlevenog belog bibera, 140 grama grubo zdrobljenog bibera. Uzme se jednu prilično veliku glavicu belog luka. Taj luk dobro se iseče, izdrobi odnosno zmučka te metne u jedan litar konjaka ili ruma. Ova sastavina se dobro promeša, doda gornjoj mirodiji a sve skupa pridoda se mesu.

Sada nastala mešavina meša se ponovo pet do deset minuta da se mirodije ispravno raspodele. Tek sada doda se na ploči sa rupicama od 6 mm sečena slanina a sva ova mešavina skupa seče se ponovo kroz ploču sa rupicama od 4 mm. Posle sveg ovog rada puni se u šira i jaka creva, koja ne propuštaju vazduha. Osobito se tvrdo puni a ne sme se crevo ubadati. Po volji poveže se konopcem. Izvese se dva dana, da se oteku. Posle toga metnu se u pušnicu, puše se hladnim, lakim dimom šest do deset sati. Posle tri do četiri meseca seče se i proda kao najbolja delicatesa. (Cene za ovaj proizvod mogu se postići kao za priznate ugarske salame.)

Za nadalje konzerviranje te salame za proleće treba je krajem aprila ili početkom maja otrliati sa hajdinom brašnom te se obesi u hladni a ne suviše zračni prostor. Ako ko želi, da bi salama imala onaj pikantni okus po ugarskoj salami, neka belog luka ne metne u začini.

Svaki mesar neka isproba ovaj recept i nikome neće toga biti žao. U koliko pak ko kojekoli mirodije ili ploče sa rupicama od 3 mm nema ili ne bi imao, može sve to naručiti kod tvrtke R. Grudnik, Ljubljana—Dravljje, koja sa svim mirodijama, alatom, strojevima kao i općim mesarskim potrepštinama uvek raspolaze.

Ovaj je recept najnoviji, takodje jedan od najboljih te je bio u prošloj godini više puta isproban. Svakome biti ćemo zahvalni, ako nam po preiskustvu tog recepta javi, kakav je rezultat i uspeh postigao, eventualno neka nam pošalje malu probu. Ako ne bi salama dobro ispala, ćemo mu javiti, u čemu je pogrešio.

Uprava lista.

Mesari i kobasičari! Dignite cene mesu i mesnim proizvodima i to toliko, da dostignete zakonom dozvoljenu zaradu od 25%. Cene stoći rastu in će rasti još dalje.

Ko ima još staru zalihu masti, neka se potruži, da ju sada unovči, jer ima visoku cenu. Najvišu cenu za mast postignete u Dravskoj banovini gde je dovoljno potraživanja.

I cene loja će još porasti.

TRŽIŠTE STOKE.

TJEDNI SAJAM U ZAGREBU.

Zagreb, 23. novembra. Današnji sajam stoke bio je veoma povoljan. Naročito je bilo mnogo svinja i volova.

Dogon stoke:

Bikova 33, krava 734, junica 108, volova 222, junaca 66, teladi 158, konja i ždrebadi 409, svinja 698, odojčadi 206, ovce 2, koza 1.

Cene:

Bikovi kg žive vage Din 2—3; krave u mesarske svrhe kg žive vage Din 2—3.25; krave u kobasičarske svrhe kg žive vage Din 1—1.125; junice kg žive vage Din 3—4; volovi I. vrsti kg žive vage Din 3.75—5; volovi II. vrsti kg žive vage Din 3—3.50; volovi bosanski kg žive vage Din 1.25—3; junci kg žive vage Din 3—4; telad kg žive vage Din 5—7; telad zaklana kg Din 8—10.

Svinje tovljene kg žive vage Din 9—10; svinje netovljene kg žive vage Din 8—8.75; svinje debele zaklane kg Din 11 do 12.50, svinje mršave zaklane Din 10—10.50; odojčad komad Din 80—120; ovce i janjad komad Din 75—130; koze komad Din 90—210; konji za klanje kg žive vage Din 0.75—1.25.

Banjaluka, 9. novembra. Dognano je bilo: krava 224, volova 316, junadi 130, teladi 42, konja 51, kobila 30, ždrebadi 28, krmaka 976, ovnova 380, ovaca 571, jaraca 61, janjadi 90, jaradi 67, koza 56.

Prodano je bilo: krava 128, volova 142, junadi 97, teladi 42, konja 11, kobila 4, ždrebadi 8, krmaka 648, ovnova 71, ovaca 61, jaraca 5, janjadi 47, jaradi 2, koza 49.

Cene su malo bolje i to: volovi kg žive vage Din 1—2.50, junad kg žive vage Din 0.75—2, telad kg žive vage Din 3—5, konji komad Din 200—300, ždrebac komad Din 100—200, krmaci kg žive vage Din 4—6, ovnovi kg žive vage Din 0.50—2.50, ovce kg žive vage Din 1.50—2.50, jarci kg žive vage Din 1—2, janjad kg žive vage Din 2—3, jarad kg žive vage Din 2—3, koze kg žive vage Din 1—2.

Koprivnica, 12. novembra: Dogon bio je obični a prodalo se takodje srednje. Cene su bile: bikovi kg žive vage Din 2.50 do 4, krave kg žive vage Din 1—2, junice kg žive vage Din 4—5, telci kg žive vage Din 6—7, svinje kg žive vage Din 6—7. — Cene su se dakle za govedo osim krava oporavile.

Kostajnica, 14. novembra: Dogon bio je srednji a trgovina razvijala se je povoljno naročito u cenama. Govedo prodavalo se kg žive vage po Din 2—3.50, mesnate svinje kg žive vage Din 5.50, poldebele kg žive vage Din 7, tovljene kg žive vage Din 8, odojci komad Din 100—160.

Šid, 1. novembra: Dogon je trajno oko 1500. Cene su ove: govedo kg žive vage Din 2—2.50, telad kg žive vage Din 5—6, debele svinje kg žive vage Din 8.50—9.50. Svinjama je dakle cena veoma ugodna.

Vinkovci, 1. novembra: Dogon bio je 1590 svega, od toga 800 ovaca. Cene su bile: bikovi kg žive vage Din 2—2.50, krave kg žive vage Din 1—2, volovi kg žive vage Din 3—3.50, telad kg žive vage Din 2.50—3.50, debele svinje kg žive vage Din 7.50—8.50, mršave svinje kg žive vage Din 6—8, ovce par Din 150—200.

Zlatac, 17. novembra: Dogon bio je malo slabiji a svinja bilo je osobito malo, samo 100 te je od tih bilo prodanih 70. Cene teladi bile su za kg žive vage Din 7—8, debele svinje kg žive vage Din 8—9, mesnate svinje kg žive vage Din 7 do 7.50, mala prasad po komadu Din 100—150.

TRŽIŠTE CREVA.

Suha tanka gov. crijeva: Pošto je nastalo domaće klanje, to je ovaj artikl radi povećane potražnje poskočio u cijeni na Din 0.60—0.70. Izvoz u Česku oživio je isto, jer Narodna banka sada ne obračuna KČ po starome klirinškom tečaju nego po službenom tečaju plus 20% dodatkom.

Svinjska creva: Ukazuje se pomanjkanje robe, jer se je mnogo deblje robe upotrebljavalo za jäger umjesto suha tanka gov. creva (Bandeldarm). Cijene kreću Din 0.40—0.55.

Konjska creva: Uslijed pomanjkanja robe i velike potražnje cijene su se kretale: Ekstra 5—6, široka 4—4.50, srednja 2, a uska po 0.50—0.60 Din m.

Ovča creva: 18/20 po 6 Din, 20/22 po 10 Din i preko 22 po 15 Din svežanj od 20 m.

Soljena ravna debela creva (Seindarm): Radi visokih cijena kobasičari i tvornice u većoj mjeri su upotrebljavale ovaj artikl uz nešto povišenih cijena i to po Din 2.50—2.75 m, za kaliber 50/70 mm, Din 1.50 za kaliber 45/50 i 1 Din za kaliber 40/45 mm.

Ostali artikli bili su dosta zanemareni.

Pomoć gospodina komesara Ministarstva trgovine, zanatlija protiv bespravnog vođenja radnja.

»Kako se sa bespravnim vođenjima trgovačkih, zanatskih i industrijskih radnja u Beogradu ne prestaje i kako ovo nezakonito poslovanje u današnjim i inače teškim ekonomskim prilikama šteti ne samo punopravne i savezne sopstvenike radnja već i državu, pošto bespravne radnje izbegavaju plaćanje zakonskih dažbina i propisnih taksa, to se ovom naredbom obznanjuje, da će se početi primenjivati najstrožije mere protivu sviju onih koji se bespravnim radnjama ili radom bave u Beogradu.

Ovom naredbom ujedno ovlašćujem sva prinudna udruženja, osnovana na osnovu Zakona o radnjama, da preduzmu

savesnu i opsežnu kontrolu nad svima koji bespravno obavljaju radnje i poslove, za koje se po zakonu o radnjama traže zakonska odobrenja da se mogu vršiti. O svim licima, koja se takvim poslovima bespravno bave, dostaviti mi odmah potrebne podatke da bi komesarijat mogao poduzeti zakonske mere za kaznu, obustavu rada i udaljenje iz reona općine grada Beograda.

Da bi udruženja mogla sprovesti što obilniju i strožiju kontrolu nad bespravnim radom, ovlašćujem prinudna udruženja da mogu u tu svrhu imati svoje poverenike koji će pronalaziti i dostavljati bespravne radnje i radnike Udruženju. Udruženja će o takvim slučajevima odmah obavještavati Komesarijat.

Skreće se pažnja Udruženjima da će Udruženja snositi punu odgovornost za savestan i ispravan rad svojih poverenika i da u slučaju ma kakve nepravilnosti, netaktičkog ponašanja, ucene i sličnoga, učinjene od strane poverenika smatraće odgovornim, pored poverenika i samo Udruženje.

To su dakle prvi uspesi organiziranja. Samo je tu tek reč o Beogradu. Dobro bi bilo da se drugovi pobrinu iz svojih udruženja za istoovakvo naredjenje za celu Jugoslaviju jer je to od preke potrebe svugde i za svakoga. Sumnjamo da bi kod nastupanja udruženja protiv neopravdanih vlasnika radionica i radnja moglo doći do učenjivanja, netaktičkog ponašanja itsl. ako će voditi tačnu kontrolu svojih članova, koje svatko u svojem kraju već poznaje te se ne bi usudio možda iz koje-kakvih konkurenčnih razloga nastupati nepravedno protiv svojih drugova.

Tu pak dodje pitanje našeg staleža, u kojem nije sprovedena odnosno povučena nikakva tačna granica, gde i kada sme jedan seljak ili koji drugi vršiti mesarske i kobasičarske poslove. Naročito na jesen, u našoj sezoni greši se po našem mnjenju mnogo protiv naših prava bez kazne. Dužnost je dakle naša, da usvojimo opširan predlog o našem staležu te ga predložimo nadležnim vlastima u razmatranje. Time ćemo mnogo koristiti sebi u sadašnje kritično doba a država će imati svoje velike koristi od svega.

Cenik firme Grudnik, d. z o. z.

Dravlje, p. Št. Vid nad Ljubljano

Telefon broj 22-89. -- Poštanski čekovni račun broj 14.586.

Cene za kobasičarske potrepštine, koje u katalogu nisu razvidne.

Mirodije mogu se naručiti od najmanje ¼ kg dalje.

Saliter-kali	po kg	Din 14
Saliter obični	po kg	Din 11
Piment	po kg	Din 46
Biber crni	po kg	Din 62
Biber beli	po kg	Din 66
Ciment Vera	po kg	Din 106
Klinčki	po kg	Din 70
Plevice	po kg	Din 26
Paprika gulaš	po kg	Din 30
Paprika ružičasta	po kg	Din 48
Paprika slatka	po kg	Din 58
Paprika osobito slatka	po kg	Din 80
Muškat cvet	po kg	Din 112
Muškatni orasi (oreh)	po kg	Din 106
Majeran obični	po kg	Din 70
Majeran francuski	po kg	Din 80
Kumin obični	po kg	Din 28
Kumin holandski	po kg	Din 34
Janeš slatki	po kg	Din 36
Korejander	po kg	Din 24
Krumpirovo brašno obično	po kg	Din 13
Krumpirovo brašno englesko	po kg	Din 16
Citron ekstrakt	po kg	Din 160
Indijski trsni šećer	po kg	Din 192

Kardamome (kardonom)	po kg	Din 800
Timijan	po kg	Din 280
Boja za kobasice, crvena tamna	po kg	Din 140
Boja za kobasice, crvena svetla	po kg	Din 150
Boja za kobasice, narančasta	po kg	Din 160
Boja za kobasice, crna	po kg	Din 120
Broj u katalogu — Predmet i opis — Težina, mere itd. — Cene		
1. Nož za kobasičare sa zabađalom		Din 45
2. Lopatica za mast		Din 45
3. Nož sa viljuškom		Din 95
Noževi naručuju se prema dužini oštine u colama.		
Cene noževa označene su pod dužinama.		
Dužina — cola	3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	
4. Nož za salamu, Din		54 60 66 74 88 98
5.—6. Nož za šunku, Din		50 56 62 68
10. Nož, dalmatinac, Din		56 58 62 66 78
11. Nož bodež, Din		44 46 50 56
13. Nož za crevare, Din		46 50 54
14. Nož izločnjak, Din	24 28 36	
16. Nož za panj, Din		38 42 50 58 68 82 90 98
18. Nož za panj, Din		52 58 66 72 82 88 98
22. Nož za kosti, Din		60 70 80 90 100 120 135
25. Nož za narezak, Din		64 72 88 96
26. Štit za palac — vidi nož br. 25		Din 18
27. Kompletan opasač		Din 230
28.—31. Lančić za masate		Din 45
34. Masat sa crnom koricom		Din 115

35. Masat sa drškom iz jelenovog roga	Din 135
36. Masat sa medenim (mesinganim) drškom	Din 98
41. Masat sa drškom iz jelenovog roga	Din 118
42. Masat sa drvenim drškom	Din 98
43. Masat sa crnim koštanim drškom	Din 125
45. Kamen za oštrenje	Din 65
50. Stenski nosioc za vešalice (reme) pokalajsan razmak od zida u cm 10 15 20 25 komad Din 45 55 65 75	
51. Rema za izlog — cena na upit prema dužini	
55.—56. Nosioc za izložbenu remu, niklovan	Din 65
57. Stajaca ili viseća rema — cena na upit	
58. Velika okretna klaonička kuka	Din 38
59. Kuka slovenskog sistema, dužina u cm 15 18 22 kom. Din 4 6 8	
60. Pokalajsane kuke, dužina u cm 12 15 18 22 kom. Din 3 4 6 8	
61. Kuke sa drškom, veličina u cm 20 25 kom. Din 10 12	
63. Kuka za zid, pokalajsana	Din 22
64. Kuka za u drvo, pokalajsana	Din 28
65. Kuka za na remu, pokalajsana	Din 6
65a. Kuka za u drvo, pokalajsana	Din 6
66., 67. i 69. Kuke za na remu, pokalajsane	Din 7—18
Kuke za na remu, nehrđajuće	Din 14—38
70. Viljuške za podavanje mesa, pokalajsane	Din 35—45
71., 72. i 79. Stalki za staklene nastavke	Din 160—240
74. Pocijena kuka za stenu i t. d.	Din 32
76. Kuka za skidanje nokta (parklja)	Din 16
77. Sekira za ubijanje, cena po kg	Din 70
79. Vidi br. 66.	
80. Dvostrana kuka	Din 38
81. Sekira za panj, cena po kg	Din 65
82. Kranjska sekira, cena po kg	Din 70
83. Sekira za rasecanje, cena po kg	Din 70
87. Klaonička sekira, cena po kg	Din 70
88. Vojvodinska satara	Din 70
89. Kuhinjska sekira, cena po komadu	Din 65—85
92. Klaonička sekira, cena po kg	Din 70
93. Sekira za na panj, cena po kg	Din 70
94. Klaonička sekira, cena po kg	Din 70
95. Sekira za panj, nemačka, cena po kg	Din 70
96. Pila za kosti, dužina u cm 35 40 45 50 55 60 kom. Din 55 65 75 85 95 100	
Ista pila, poniklana Din 25 više.	
Ista pila, cela iz nehrđajućeg materijala 150% više.	
97. List za pilu, dužina u cm 35 40 45 50 55 60 kom. Din 12 14 16 18 20 24	
98. Četka za panj, bolja	Din 55
slabija	Din 35
99. Strugač za panj	Din 65
100. Klešte za šunku, poniklane sa marmornom pločom	Din 220
sa drvenom pločom	Din 180
102. Štrcaljka za brzo soljenje, tri veličine Din 180, 220, 280	
102b. Štrcaljka Heicke, za brzo soljenje	Din 2800
103. Poklopac od mreže, četiri veličine Din 40, 50, 60, 70	
105. Špalje za kobasice, 1000 komada	Din 65
106. Cev za punjenje kobasica	Din 45—55
107. Zabadalo za kobasice ili salame	Din 45
108. Zabadalo za kobasice	Din 8
109. Strugač za panj	Din 45
110. Stalak za sekiru	Din 85
ili ceo iz grabrovog drveta	Din 45
111. Mesarski panj, sastavljen iz grabrovog drveta: veličina u cm 50×50 60×60 70×70 kom. Din 1500 1800 2200 isti okrugao 2500 3000 3500	
112., 112a., 112b., 112d. Klaonička dizala, cena na upit.	
115. Kolotur za dizalicu	Din 120

117. Ubijač, bečki sistem	Din 135
117a. Ubijač, sistem R. G. D.	Din 165
118. Upora ili vaga za klaoničku dizalicu	Din 620
119., 120. i 122. Koloturi za dizalice — cena na upit.	
125. Klešte za u nos	Din 35
126. Makaze za vunu	Din 45
127. Džepna vaga za govedo	Din 140
131. Aparat za ubijanje	Din 480
133. Dizalica	Din 700—1000
134.—136. Kantari, nosivost kg 50 100 200 250 kom. Din 190 260 380 480	
ili sa košarom broj 140., Din 20 više.	
138. Vaga, nosivost 5 do 20 kg	Din 480—1000
139. Okretna konzola za vešanje kantara	Din 120
139a. Spravi za mozaik	Din 420—560
140. Vidi brojeve 134.—136.	
141. Garnitura malih medenih utega	Din 65
143. Gvozdeni utegi, kg ½ 1 2 5 10 20 kom. Din 10 18 25 50 90 140 isti iz medi Din 90 170 260 480 700	
146. Decimalna vaga sa uporom za vešanje: nosivost kg 100 200 300 kom. Din 700 900 1200	
148.—149. Automatske vage	Din 7500
157.—167. Razni noževi i ploče za sve vrste meso- reznih strojeva	

Promer ploče u mm	Rupice u milimetrima						Noževi	
	2	3	4-7	8-12	13-19	20-30	jednost.	dvost.
80	95	90	85	75	70	65	60	80
90	140	110	105	100	95	90	80	100
100	180	140	130	130	125	120	90	125
110	190	160	150	140	130	125	100	140
130	210	200	190	180	175	170	150	190
150	250	230	210	210	210	200	180	220
200	450	400	280	340	320	300	240	300

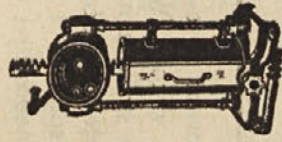
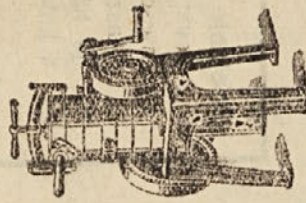
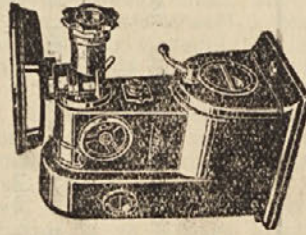
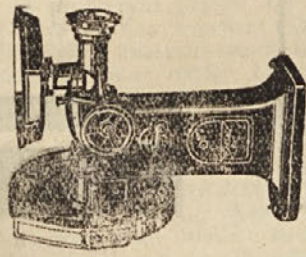
169. Ploče i noževi za mesorezne strojeve br. 5 do 32 i 42: Ploče broj 5 8 10 22 32 42 kom. Din 18 24 28 38 54 130 Kovani noževi kom. Din 8 10 14 26 32 115 Ploče za prat Din 70 90 170	
182. Gnečalica (kveč) sistem R. G. D., kalajsana vani i unutra dobi se sa (kurblom) ručicom za	Din 1.500
sa običnim točkom za	Din 1.600
sa točkom na ručni i motorski pogon	Din 1.800
183. Stroj za punjenje kobasica sa levanim kaza- nom, sadržaj 4—5 kg	Din 950
ili manji sa limenim kazanom	Din 650
183a. Ručna sprava za punjenje kobasica tri veličine Din 65, 70 i 90	
185. Njihači noževi sa klinja, komada 3 4 5 6 cena u dinarima 3.000 3.800 4.400 5.000 panj k noževima, cena u Din 3.000 4.000 5.000 6.000	
187. Mlin za mirotije, tri veličine	Din 220, 280, 360
189. Mlin za mirotije na motorski pogon	Din 3.800
191. Kazan za kobasičare	Din 4.000—6.000
192. Stroj za mešanje, sadržaj litara 45 60 75 cena u dinarima 7.000 8.900 11.000	
193. Preša za čvarke, tri veličine	Din 680, 760, 980
193a., 194. Stajaci stroj za punjenje kobasica: veličina kg 5 8 13 20 Din 2.800 3.200 5.800 7.000	
195. Gnečalica na ručni ili motorski pogon — noževa: 4—5, 6—7, 7—8, 8—9, 9—10, 10—11. Cena na upit.	
196. Banja za mešanje mesa: sadržaj litara 60 80 100 120 cena Din 1.200 1.400 1.800 2.200	
197. Drvena podnožnjača u povoljnoj dužini i širini, cena Din 100 za svaki četvorni metar.	

200. Strojevi za sečenje šunke i kobasica, tri veličine Din 900, 1.250, 1.700.
202. Stroj za rezanje slanine, dve veličine, Din 1.800, 2.400.
203. Najmoderniji Blitz, veličina 20 30 40 60
cena Din 11.000 14.000 19.000 22.000
208. Vuk (Wolf), promer ploče 10 cm, na ručni i motorski pogon, sa krogličnim ležištem . . . Din 3.800
209. Vuk (Wolf), promer ploče 130—150 mm sa krogličnim ležištem . . . Din 5.800, 7.000
212. Obični mesorezni stroj sa točkom, broj 22 32 42
Din 300 380 820
- 212a. Obični stroj na spravi sa zubčastom prestavom na ručni ili motorski pogon, broj 22 32 42
Din 750 950 1.300
- 212c. Mesarski stroj kao 212a., samo na motorski pogon — cena 100 Din više kao za broj 212a.
219. Slika jedne male Grudnik-hladione . . . Din 55.000
- 221., 221a. Ovaj je najbolji vuk današnjice. Ima promer ploče 10 cm (dosta je velik), ima kroglično ležište, vrlo lagan tek, nema zubčastih točkova, zbog čega tiho i brzo seče. Ima točak za ručni i motorski pogon — zbog toga za svakoga upotrebljiv. Kalajsan je vani i unutra — zbog toga ne hrdjavi kroz vekove.
Dobite ga za na stol za . . . Din 2.800
za na stenu sa stenskim nosiocem za . . . Din 3.400
sa stalkom — vidi sliku 208 za . . . Din 3.800
Nigde i nikad ne kupite manjeg od promera ploče 10 cm, jer manji meso grije i slabo, pre-
sporo seče te meso gneči.
227. Makaze za vunu, Rapid . . . Din 130
228. Okretna kalajsana kuka . . . Din 38
230. Liveni kazan, sadržaj 100 150 200 250
Din 700 900 1.400 1.800
232. Makaze za označenje stoke Din 35 ili kovane Din 45
- 233.—239. Sito za izvadanje kobasica . . . Din 120
241. Kutlača za kazan . . . Din 75
242. Termometar za kazan . . . Din 70
243. Mera za salamura sa termometrom . . . Din 80
ili sa drvenom kutijom . . . Din 90
244. Svinja iz porculana . . . Din 160
- 246.—248. Strugači za svinje . . . Din 22, 22, 26
249. Pocinjena ili pokalajsana banjica . . . Din 160
250. Svinja iz porculana za izlog, duga cirka 200 cm Din 160
251. Svinja iz porculana sa svetlom . . . Din 360
252. Svinja sa odojcima . . . Din 320
253. Glavice za nataći na kobasice . . . Din 16—18
255. Vo sa električkim svetlom . . . Din 480
256. Vo iz porculana, 25 cm dugačak . . . Din 380
- 256b. Krava iz porculana . . . Din 380
- 256d. Bik iz porculana . . . Din 160
257. Nastavak za izlog, cena prema veličini.
- 257a. Jednostavni nastavak za izlog . . . Din 360
260. Staklena zdelica za narezak . . . Din 54
266. strana 5: kalup za hladetinu . . . Din 55
266. Ventilator za mesnicu . . . Din 2.800
268. Kalup za loj, mast ili hladetinu . . . Din 90
268. Kalup za loj, mast ili hladetinu . . . Din 90—110
272. Mreža za kuvanje koža (švartla) . . . Din 65—75
273. Kanap za kobasice, klupka . . . Din 30
274. Kanap, jači, za šunku, klupka . . . Din 28
274. Mesarska značka . . . Din 16
276. Nepromočiva kecelja . . . Din 90—110
277. Keceleja iz belog platna . . . Din 45—55
278. Aparat za rezanje slanine . . . Din 320
285. Po tvrtci Grudnik opremljena mesnica. Cena na upit.
286. Trostruki strugač za panj . . . Din 65
294. Viljuška za šunku i meso . . . Din 45
Viljuška za šunku i meso, nehrdjajuća . . . Din 90
295. strana 5: viljuška za kazan . . . Din 115
295. Rema, emajlirana, jačina 40×7 50×8 60×9 70×10
metar sa konz. i kukama Din 300 380 420 480
290. Sprava za kuhanje šunke, tri veličine:
železna pocinjena Din 450 750 960
aluminjasta Din 950 1.160 1.300
297. Igla za probanje šunke . . . Din 28
298. Nož za vadenje kosti i butina (šunke) . . . Din 140
301. Cevčice za obične mesorezne strojeve:
brojevi. 5 8 10 22 32
cena u Din 10 12 14 16 18
- 301a. Cevčica za k stroju za punjenje kobasica . . . Din 45
302. Toka iz kože, broj prekata ili predalca 1 2 3
cena Din 55 75 90
- 304.—306. Mali kajiši za vešanje masata . . . Din 45
311. Kloben za pričvršćivanje stroja, brojevi 10 20 32
311a. cena Din 85 95 110
312. Mesorezni stroj sa klobnom broj 22 . . . Din 210
314. Obični mesorezni strojevi, broj 5 8 10 20 32 42
cena Din 65 88 105 220 280 820
- rezervni delovi za obične mesorezne strojeve**
- broj 5 8 10 20 32 42
315. Točak za mesorezni stroj Din — — — 95 110 180
316. Zaključni obruč Din 22 32 38 50 65 140
317. Ručica ili vinta Din 18 28 32 46 52 —
318. Uvojci za vintu Din 8 8 10 14 16 25
319. Puž za obični stroj Din 28 34 42 65 75 80
312. Stakleni nastavak za na pult — cena prema veličini.
323. Vage u porculanastom okviru, nosivost kg 5 10 15
cena Din 1.600 2.000 2.400
324. Stalak za papir u rolama: 1 2 ili 3 stupnjeva
cena Din 160 240 380
325. Volovska stenska glava . . . Din 210
327. Konjska stenska glava . . . Din 380
328. Stenska glava svinje . . . Din 210
- 330.—340. Reme iz nehrdjajućeg čelika:
jačina 30×5 35×6 40×7 50×8 60×9
cena po Din 360 480 580 660 740
sa kukama, kalajs. konzolama i zidnim vijacima komplet.
Iste reme, emajlirane, najfinije — vidi broj 295.
338. Wolf Heicke Simson, promer ploče 100 114 130 150
Cena Din 7.500 8.600 9.200 13.000
356. Nijhači noževi — cena na upit.
423. Papir u rolama, širina povoljna, cena po kg . Din 14
Beli mesarski papir u listovima, cena po kg . Din 7
Havana — papir za mast, kg . . . Din 14
424. Kuka, velika, na jednoj strani glavica pokalajs. Din 8—12
ista, nehrdjajuća, na jednoj strani glavica . . Din 22
445. Viseća vaga, nosivost 5—10 kg . . . Din 280
446. Wolf sa elektromotorom . . . Din 9.800
451. Drvene cipele . . . Din 55
1932. I. Jugoslovenska mesarsko-kobasičarska stručna knjiga: broširana . . . Din 120
ukoričena u crveno platno . . . Din 160
- Stručno oštrenje noževa i ploča za komad Din 3—8. Montaže i popravke na mestu uračunavaju se: za montera Din 10 na sat, vraćenje troškova za put, opskrba montera sa hranom i stanom. Stare strojeve preuzimamo u popravku i obnovu po najnižim cenama. Kod nakupa novih primaju se stari u račun.

Za Bosnu, Dalmaciju i Crnu Goru!

Javljamo svim mesarima i kobasičarima, da g. Grejić Mihailo iz Sarajeva, koji nije vratio legitimaciju od »Mesarskog lista« i punomoć od tvrtke Grudnik, nema više prava inkasa pretplate za »Mesarski List«, niti ne sme sklapati naručba za tvrtku Grudnik, jer nije više naš zastupnik te su isprave time ukinute.

IDEAL-MASCHINEN

VOGTWERKE
Spezialfabrik für Fleischerei-Maschinen
LUISENTHAL i/Thür.
ALLEMAGNE

Ploče i noževe od WOLF- strojeva pošaljite u stručno oštrenje te si
takođe nove naručite kod tvrtke

Grundnik, d. z o. z., Ljubljana — Dravje, pošta Št. Vid.

Jugoslovenska specijalna radiona za popravak
MESARSKIH I KOBASIČARSKIH STROJEVA I NOVI
STROJEVI U RAZNIM DIMENZIJAMA

Stalno skladište svih strojeva. - Transmisije - Svakovrsne reme za vješanje mesa i
kobasica. - Kuke za sušenje mesa od svake veličine. - Brušenje svakovrsnih noževa i
ploča. - Montaže.

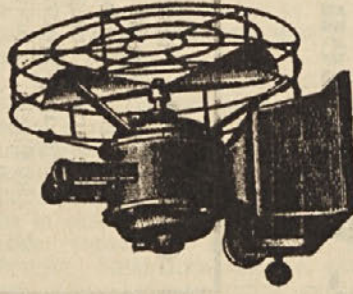
FRANJO TRBUHA
ZAGREB, MAKSIMIRSKA C. BROJ 11

35-god praksa kod specijalne tvornice FRIEDRICH I HAAGA, Wien. — Narudžbe
i popravci izvan Zagreba bit će brzo otpremljeni.
SOLIDNA RADNJA!
UMJERENE CIJENE

PLUTOVO IZOLACIJO

Plutovu izolaciju. potrebnu za
oblogu stijena kod hladiona,
leđena, kućeraka i ormara za jela,
dobavlja u prvovrsnoj kvaliteti

JELAČIN & KO
LJUBLJANA

Nepohodno potreban za svaku mesarsko-
kolasarsku radnju je „Eisluftkompressor“,
novi ventilator, koji u kratko vreme bez
leđa hladi vazduh, te osuši meso. Struja
se tri šti na sat samo za 2—3 Din. Cena
je Din 2400.—

Poručiti se može izravna od tvornice

Alfred Wunderlich,

Deutsche Elektro-Maschinen und Apparate-Bau,
BERLIN, S. 42, Moritzstrasse 14-15.,

ili kod uprave

»**MESARSKOG LISTA**« Ljubljana-Dravje.

Šalje se isključivo samo pouzecom. Kod narudžbe
treba navesti, da li se treba za Gleich-, Wechsel- ili
Drehstrom te kolika je voltaža i kolika perijoda.

Širimo „Mesarski list“

naš jedini stručni glasnik
pretplata samo 30 Din godišnje.

POZOR!

Mesari i kobasičari!

Papir za zavijanje mesa i mesnih proizvoda nudi Vam najjeftinije tvrdka

G. KOVAČ, Ljubljana,

Sv. Petra cesta

Zahtevalite uzorke i cene!

Ako želite imati prima i tačno sortirana creva onda se izvolite obratiti na:

»JUGOCRIJEVO«

ZAGREB, Klasička ul. 9

TELEFON 60-91

Brzoi javni naslov: **JUGOCRIJEVO**
Tražite cijenik! Brza i solidna podvorka!

Proda se jeftino dobro očuvana hladnjača većeg opsega, od 6000 kalorija. Adresa u upravi lista. Za odgovor pošaljite marku.

Ko još nema srpsko-hrvatsku mesarsko-kobasičarsku stručnu knjigu, neka ju odmah naruči, dok zalih još traje. Broširana stoji Din 120, ukoričena u crvene platnene korice pak Din 160 franko Vaša pošta. Naručbe prima uprava »Mesarskog lista«, Št. Vid nad Ljubljano.

Tražimo prodavačicu učive ophodnje, koja je perfektna u narezivanju kobasičarskih proizvoda. One, koje su vešte hrvatskog i nemačkog jezika, imaju prednost. Iscrpne ponude sa navedbom potraživanja Upravi lista. Hrana i stan u kući.

Tražimo većeg in samostalnog kobasičarskog pomoćnika, koji ima sposobnosti za proizvodnju svih kobasičarskih proizvoda. Iscrpne ponude sa navedbom potraživanja kao i mesta odnosno tvrtka, gde je radio, Upravi lista. Prednost imaju oni, koji su vešti hrvatskog i nemačkog jezika.

KÜPPER & SOHN, Kemscheid (Njemačka)

Messer- und Fleischer- Werkzeugfabrik

Odeljenje 1: Kovani noževi i ploče za sve vrste mesarskih strojeva kao: vukovi (Wolf), za Blitze (Kutter) kao i ostale mesorezne strojeve najboljeg kvaliteta. Masati, noževi i ploče su iz najboljeg čelika. Svaki komad je tačno isproban i isražen. Zbog toga su prema izradi i kakvoći nedostizivi te dajemo punu garanciju.

Odeljenje 2: Mesarske ručne noževe u svakom poljubnom obliku i dužini izrađujemo te dobavimo iz najboljeg čelika te su isti u pogledu izdržljivosti oštine nedostizivi. Mesarske sekire, satare itd. izrađujemo i dobavimo vrlo lične u poljubnom obliku i težini. Su takođe prvovrsnog kvaliteta. Zbog toga svaki komad je zajamčen. Mesarske pile za kosti (testere), naročito listove za iste izrađujemo iz najboljeg švedskog čelika, takođe potpuno zajamčene. Prvovrsne sprave za soljenje šunke (Laakespritzen) u raznim veličinama.

Za sve naše proizvode dajemo punu garanciju osobito iz razloga, što upotrebljavamo za iste najbolji za to sposobni čelik.

Zbog toga — mesari i kobasičari — poslužite se naše tvrdke barem samo jedanput za pokus. Uverit ćete se o istinitosti našeg tvrđenja. Prema svemu tome spadaju naši proizvodi tu i u inostranstvu među najbolje priznate. Uverite se takođe Vi. Mi poslužujemo naše mušterije svakopogledno tačno i solidno. Upišite i uopće dopisi nemački, engleski i francuski.

Tražimo zastupnika za Jugoslaviju. Prednost imaju oni, koji već poznaju mesarsku struku, odnosno oni, koji stalno posećuju mesare.